

جمهوری اسلامی ایران
مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۱۴۷۰، ۹۴
تاریخ: ۱۳۹۵/۲/۲۸
پست:

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه هزار و سیزدهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۴ مشتمل بر بررسی پنج نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول، نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای روح اله قاسمزاده به وکالت از آقای محمد اله فروزش مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن مصوبه شماره ۳۱۱۲۱/ش الف س-۱۳۹۱/۱۱/۹ و شماره ۲۶۳۷۲/ش الف س-۱۳۹۰/۱۲/۱۱ شورای اسلامی شهر شیراز.

در این شکایت انجام شده از مصوبه‌های مورد شکایت، ماهیت قضائی داشته و تشخیص آن با دیوان عدالت اداری می‌باشد. توضیح این که بر اساس بند ۱۶ ماده ۷۱ اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران، تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن از وظایف شورای اسلامی شهر دانسته شده است و در مصوبات شورای شهر شیراز - که مورد شکایت است - اقدام به جعل عوارض تأمین هزینه خدمات عمومی و شهری شده است که در نتیجه مطابق با قانون است البته بر اساس بند ۲۶ ماده ۷۱ مورد اشاره از وظایف شورای اسلامی شهر، تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان‌های تابعه آن دانسته شده است.

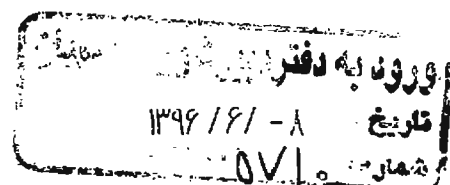
و دیوان عدالت اداری در موارد مشابه مصوبات مورد شکایت، اقدام به ابطال آن نموده و به این مطلب استناد نموده است که حق جعل عوارض و نرخ خدمات مشروط به ارائه خدمت بوده و حال آن که خدمتی انجام نشده است و لذا مصوبه باطل می‌باشد و حال آن که این استدلال در واقع نوعی خلط بین بند ۱۶ و بند ۲۶ ماده ۷۱ می‌باشد و استدلال ایشان هر چند در مورد مفاد بند ۲۶ - که تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری است - صحیح می‌باشد لکن در مورد مفاد بند ۱۶ - که تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض است - صحیح نمی‌باشد زیرا مفاد بند ۱۶ مشروط به ارائه خدمت نمی‌باشد تا گفته شود که خدمتی از سوی شهرداری ارائه نشده و لذا مصوبه ابطال می‌گردد.

و علی‌ای حال در صورتی که مصوبه مورد شکایت جعل عوارض باشد و شورای شهر نیز حق جعل عوارض را داشته باشد مصوبه مورد شکایت مطابق قانون است ولی اگر مصوبه مورد شکایت تعیین نرخ خدمات ارائه شده باشد و شهرداری نیز خدمتی ارائه ننموده باشد مصوبه مورد شکایت خلاف قانون و به تبع خلاف شرع می‌باشد و تشخیص این امور به عهده دیوان عدالت اداری می‌باشد و ظاهراً دیوان عدالت حقیقت مصوبه را تعیین هزینه خدمات دانسته و چون در مورد کلام خدمتی ارائه نمی‌شود آن را باطل می‌داند و شاهد این مطلب آراء متعددی است که در موارد گوناگون داده است.

دستور دوم، نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای ابراهیم سلیمانی مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۱۰/۴ - م/۱۳/۲۳/۱۳۲۱۸ استاندار اصفهان.

در این مصوبه مورد شکایت خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح این که در بخشنامه استاندار اصفهان - که مورد شکایت است - به ماده ۳۳ قانون کارشناسان رسمی دادگستری مصوب ۱۳۸۱/۱/۱۸ استناد شده است و حاصل ماده ۳۳ آن است که کارشناسانی که مستخدم شاغل دولت یا شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت یا شهرداری‌ها و ... می‌باشند نمی‌توانند در دعاوی و سایر امور که مربوط به دستگاه متبوع آن‌ها است به

جمهوری اسلامی ایران
مجمع شورتی قضتی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۱۴۰۱/مخ/۹۴
تاریخ: ۸/۴/۱۳۹۴
پست:

عنوان کارشناس رسمی مداخله و اظهار نظر نمایند و بر این اساس استاندار اصفهان دستور داده است که «کلیه همکاران شاغل در واحدهای مختلف استانداری و ادارات تابعه از انجام هرگونه امور مربوط به کارشناسی شهرداریها، بخشداریها و فرمانداریها اجتناب نموده و جداً پرهیز نمایند.» و در صورتی که شهرداریها و بخشداریها و فرمانداریها از خانواده استانداری باشند - که بعید نیست و از بعضی قوانین مرتبط به شهرداریها استظهار می شود - بخشنامه و دستور مورد شکایت مطابق با قانون بوده و خلاف شرع نمی باشد و در هر حال استاندار در نامه دفاعیه اش تصریح می کند که قرارداد غیر از تأکید بر ملاحظه ماده ۳۳ مزبور نیست و لذا خلاف قانون یا شرعی اتفاق نمی افتد.

دستور سوم، نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای مهدی ارمندنی مبتنی بر ادعاهای خلاف شرع بودن بخشنامه شماره ۵۳/۰۲/۲۳۴۴۲۶-۱۳۹۴/۴/۲ سازمان امور اراضی کشور.

﴿اللہ﴾: نظر اکثر اعضاء این بود که مصوبه مورد شکایت خلاف شرع می باشد.

توضیح این که منع نمودن از فروشی و نقل و انتقال املاک مشاعی خلاف شرع و خلاف عموم مثل «الناس مسلطون علی اموالهم» می باشد و مصوبه مورد شکایت مستند شرعی و قانونی نداشته و آنچه در پرونده موجود است نمی تواند مستند قانونی مصوبه مورد شکایت باشد و از آن منع کند.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که بخشنامه مورد شکایت فقط از صدور سند منع می نماید و از نقل و انتقال منع نمی نماید و لذا خلاف شرع بودن آن ثابت نیست. اما نظر اکثر اعضاء همان گونه که گفته شد خلاف این است.

دستور چهارم، نامه دیوان عدالت اداری به شرح دادخواست تقدیمی مدعی خلاف شرع بودن مواد ۸ و ۱۱ فرم قرارداد مشارکت مدنی موضوع صورجلسه مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۶ شورای پول و اعتبار و بخشنامه شماره ۹۲/۲۰۶۵۴۶-۱۳۹۲/۷/۱۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، از طرف آقای امیرعباس ابراهیمی و خانم فرزانه قادر احمدی.

﴿اللہ﴾: چون امور مذکور در ماده ۸ و ۱۱ در واقع شرط ضمن العقدی است که شریک بدان ملزم می شود و مفاد آن خلاف کتاب و سنت نیست شرطی است جائز و لازم الوفا و مفاد آن و التزام به انجامش خلاف شرع و قانون اساسی نیست.

دستور پنجم، نامه دیوان عدالت اداری به شرح دادخواست تقدیمی مدعی خلاف شرع بودن بند ۶ مصوبه شماره ۵۳۸۸۷/۱۲۵۶۱۲ - ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ هیات وزیران، از طرف شرکت روزان تجارت و یونا.

﴿اللہ﴾: خلاف شرع دانسته نشد.

البته نظر یکی از اعضاء محترم این بود که ذیل این بند شبهه خلاف شرع دارد و چه بسا ذیل آن اطلاق داشته و موجب ممنوع بودن واردات خودروهایی می شود که قبل از تصویب این مصوبه ثبت سفارشی شده باشد و بعد از زمان تصویب مصوبه وارد می شود. در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که چنین اطلاقی وجود ندارد.

مجمع شورتی قضتی شورای نگهبان
از طرف محمد مهدی شهبان